

Repertoriul jurisprudenței

Cauza T-296/11

**Cementos Portland Valderrivas, SA
împotriva
Comisiei Europene**

„Concurență — Procedură administrativă — Decizie de solicitare de informații — Caracterul necesar al informațiilor solicitate — Indicii suficient de serioase — Control jurisdicțional — Proportionalitate”

Sumar – Hotărârea Tribunalului (Camera a șaptea) din 14 martie 2014

1. *Concurență — Procedură administrativă — Respectarea dreptului la apărare — Fază de investigare preliminară care precedă trimiterea comunicării privind obiecțiunile — Respectarea principiului general al dreptului Uniunii care impune o protecție împotriva intervențiilor arbitrare sau disproporționate ale puterii publice — Obligația Comisiei de a fi în posesia unor indicii suficient de serioase care permit să se bănuiască o încălcare a normelor de concurență — Aprecierea caracterului suficient de serios al indiciilor*

[art. 101 TFUE; Regulamentul nr. 1/2003 al Consiliului, art. 18 alin. (3)]

2. *Concurență — Procedură administrativă — Solicitare de informații — Indicare a temeiurilor juridice și a scopului solicitării — Cerința unei legături de necesitate între informațiile solicitate și încălcarea examinată — Marja de apreciere a Comisiei — Control jurisdicțional — Întindere*

[art. 101 TFUE; Regulamentul nr. 1/2003 al Consiliului, art. 18 alin. (3)]

3. *Procedură jurisdicțională — Cerere de sesizare a instanței — Cerințe de formă — Expunere sumară a motivelor invocate — Inadmisibilitate*

[Regulamentul de procedură al Tribunalului, art. 44 alin. (1) lit. (c)]

4. *Concurență — Procedură administrativă — Solicitare de informații — Prerogative ale Comisiei — Limită — Cerința unei legături de necesitate între informațiile solicitate și încălcarea examinată — Caracterul public al informațiilor solicitate*

[art. 101 TFUE; Regulamentul nr. 1/2003 al Consiliului, art. 18 alin. (1)]

5. *Concurență — Procedură administrativă — Solicitare de informații — Prerogative ale Comisiei — Prerogativa de a adresa o întrebare care implică formalizarea datelor solicitate — Limite*

[Regulamentul nr. 1/2003 al Consiliului, art. 18]

6. *Concurență — Procedură administrativă — Solicitare de informații — Prerogative ale Comisiei — Limită — Respectarea principiului proporționalității — Termen de răspuns acordat întreprinderii — Aprecierea caracterului proporțional*

[Regulamentul nr. 1/2003 al Consiliului, art. 18 alin. (3)]

1. Măsurile de investigare adoptate de Comisie în cursul fazei de investigare preliminară a procedurii administrative în temeiul Regulamentului nr. 1/2003, în special măsurile de verificare și solicitările de informații, implică prin natura lor imputarea unei încălcări și sunt susceptibile să aibă repercusiuni importante asupra situației întreprinderilor suspectate. Prin urmare, se impune a evita ca dreptul la apărare să poată fi iremediabil compromis în cursul acestei faze a procedurii administrative din moment ce măsurile de investigare adoptate pot avea un caracter decisiv pentru stabilirea probelor privind caracterul nelegal al comportamentelor întreprinderilor de natură să angajeze răspunderea acestora.

În această privință, nu se poate impune Comisiei să dezvăluie, în stadiul fazei de investigare preliminară, pe lângă presupusele încălcări pe care înțelege să le verifice, indiciile, cu alte cuvinte, elementele care o determină să aibă în vedere ipoteza unei încălcări a articolului 101 TFUE. Astfel, o asemenea obligație ar pune în discuție echilibrul pe care jurisprudența îl stabilește între prezervarea eficacității investigației și prezervarea dreptului la apărare al întreprinderii în cauză.

Nu se poate, cu toate acestea, deduce de aici că Comisia nu trebuie să fie în posesia unor elemente care să o determine să aibă în vedere ipoteza unei încălcări a articolului 101 TFUE anterior adoptării unei decizii în temeiul articolului 18 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003.

Astfel, cerința privind protecția împotriva intervențiilor arbitrare sau disproporționate ale puterii publice în sfera activității private a oricărei persoane, fizică sau juridică, constituie un principiu general al dreptului Uniunii. Pentru a respecta acest principiu general, o decizie de solicitare de informații trebuie să vizeze obținerea documentației necesare pentru a verifica realitatea și întinderea unor situații de fapt și de drept determinate cu privire la care Comisia dispune deja de informații, care constituie indicii suficient de serioase care permit să se bănuiască o încălcare a normelor de concurență.

În această privință, aprecierea caracterului suficient de serios al acestor indicii trebuie efectuată ținând cont de împrejurarea că decizia atacată se înscrie în cadrul fazei de investigare preliminară, destinată să permită Comisiei să obțină toate elementele pertinente care confirmă sau nu confirmă existența unei încălcări a normelor de concurență și să adopte o primă poziție cu privire la orientarea, precum și la măsurile ulterioare care trebuie luate în procedură. În acest sens, Comisia este îndrituită să adreseze solicitări de informații în aplicarea articolului 18 din Regulamentul nr. 1/2003 sau să recurgă la inspecții în temeiul articolului 20 din același regulament. Prin urmare, în acest stadiu, nu se poate pretinde Comisiei, prealabil adoptării unei decizii de solicitare de informații, să se afle în posesia unor elemente care să demonstreze existența unei încălcări. Este, în consecință, suficient ca indiciile respective să fie de natură să genereze o suspiciune întemeiată în ceea ce privește survenirea presupuselor încălcări, pentru ca Comisia să fie îndrituită să solicite furnizarea de informații suplimentare prin intermediul unei decizii adoptate în temeiul articolului 18 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003.

(a se vedea punctele 35, 37-40 și 43)

2. Obligația impusă Comisiei de articolul 18 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003 de a indica temeiul juridic și scopul solicitării de informații constituie o cerință fundamentală pentru a demonstra caracterul justificat al informațiilor solicitate întreprinderilor în cauză, dar și pentru a le pune pe acestea în măsură să înțeleagă întinderea îndatoririi lor de colaborare prezervându-le în același timp

dreptul la apărare. De aici rezultă că Comisia poate să solicite numai comunicarea informațiilor susceptibile să îi permită să verifice presupusele încălcări ce justifică inițierea investigației și care sunt indicate în cererea de informații.

Având în vedere competența largă de investigare și de verificare a Comisiei, ea este cea care trebuie să aprecieze necesitatea informațiilor pe care le solicită întreprinderilor vizate. În ceea ce privește controlul pe care Tribunalul îl exercită asupra acestei aprecieri a Comisiei, noțiunea „informații necesare” trebuie interpretată în funcție de finalitățile în vederea cărora au fost conferite Comisiei competențele de investigare în cauză. Astfel, este îndeplinită cerința unei corelări între solicitarea de informații și încălcarea prezumată în condițiile în care, în acest stadiu al procedurii, se poate considera în mod legitim că există un raport între solicitarea respectivă și încălcarea prezumată, în sensul că se poate presupune în mod rezonabil de către Comisie că documentul o va ajuta să stabilească existența încălcării pretinse.

(a se vedea punctele 36 și 66)

3. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctul 64)

4. Informații, precum coduri poștale asociate unei adrese precise, dacă sunt accesibile Comisiei fără a fi necesar ca aceasta să dispună comunicarea, constituie complementul logic de informații deținute doar de întreprindere. Prin urmare, eventualul lor caracter public nu este de natură să se opună posibilității de a fi considerate necesare în sensul articolului 18 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1/2003.

(a se vedea punctele 74 și 75)

5. Din moment ce se impune ca prin furnizarea de informații în sensul articolului 18 din Regulamentul nr. 1/2003 să se înțeleagă nu numai prezentarea de documente, ci și obligația de a răspunde la întrebările referitoare la documentele în cauză, Comisia nu este limitată doar la cererea de prezentare de date care există independent de orice intervenție a întreprinderii în cauză. Îi este, în consecință, permis să adreseze unei întreprinderi întrebările care implică formalizarea datelor solicitate.

Totuși, exercitarea acestei prerogative este încadrată de respectarea a cel puțin două principii. Pe de o parte, întrebările adresate unei întreprinderi nu pot să o forțeze să recunoască faptul că a comis o încălcare. Pe de altă parte, furnizarea de răspunsuri la întrebările respective nu trebuie să reprezinte o sarcină disproporționată în raport cu necesitățile investigației.

(a se vedea punctele 80 și 81)

6. Solicitățile de informații adresate de Comisie unei întreprinderi trebuie să respecte principiul proporționalității, iar obligația impusă unei întreprinderi de a furniza o informație nu trebuie să reprezinte pentru aceasta din urmă o sarcină disproporționată în raport cu necesitățile investigației.

Pentru a aprecia caracterul eventual disproporționat al sarcinii pe care o implica obligația de a răspunde la întrebări în termenul stabilit de Comisie, se impune a lua în considerare împrejurarea că întreprinderea destinatară a unei decizii de solicitare de informații în temeiul articolului 18 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003 riscă nu numai să i se aplice o amendă sau o penalitate cu titlu cominatoriu în caz de furnizare de informații incomplete sau tardive sau în lipsa furnizării de informații, în aplicarea articolului 23 alineatul (1) litera (b) și a articolului 24 alineatul (1) litera (d)

din Regulamentul nr. 1/2003, ci și o amendă în caz de comunicare a unei informații calificate de Comisie drept informație inexactă sau drept informație „care induce în eroare”, în aplicarea articolului 23 alineatul (1) litera (b) din regulamentul menționat.

Se deduce de aici că examinarea adecvării termenului dispus printr-o decizie de solicitare de informații prezintă o importanță deosebită. Se impune, astfel, ca termenul menționat să poată permite destinatarului nu numai să furnizeze în mod real un răspuns, ci și să se asigure de caracterul complet, exact și nedenaturat al informațiilor furnizate.

(a se vedea punctele 86, 96 și 97)